

Maria

TIDNINGEN TILL DIG I LILLA EDET
OM KRISTEN TRO, LIVSFRÅGOR
OCH OM ATT VARA MÄNNISKA

VÅR 2025 | NR 1

TEMA PÅSK
MÖTET BENGT-ARNE WESTERLIND
REPORTAGET PÅSKENS BUDSKAP I KYRKORNA

Svenska
kyrkan

Lilla Edets
pastorat

Från mörker till ljus

”ONLY WHEN IT IS DARK ENOUGH CAN
YOU SEE THE STARS.”

SÅ CITERADE DEN TIDIGARE VICE-
PRESIDENTEN I USA KAMALA HARRIS I SITT
TAL EFTER VALFÖRLUSTEN I NOVEMBER.

När vi ser vår värld eller när vi ser våra egna liv så framstår inte alltid allt ljust och härligt. Ibland har tillvaron en skymning över sig – och ibland ser det riktigt mörkt ut. Så har det egentligen alltid varit – för somliga och i olika tider. För sådan är tillvaron. Allt är inte alltid friskt, varmt och kärleksfullt. Ibland är det snarare tufft. Mörkt. Kanske nattsvart.

När Jesus på skärtorsdagskvällen befann sig i Getsemane var det också en sådan stund i hans liv. Det såg riktigt, riktigt mörkt ut. Han visste vad som väntade – döden på korset. Och när han i sin bedrövelse och nöd tog med sig några av sina vänner för att gå undan och be – så somnade de. Om och om igen.

Det såg mörkt ut – nattsvart.

Men mitt i det mörkaste av mörker fanns ändå också en strimma av ljus för honom. Ett på andra sidan. För han kände inte bara till mörkret, döden – utan också vad som väntade på andra sidan, uppståndelsen.

”Människosonen måste lida mycket och bli förkastad av de äldste och överstepräster och de skriftlärdar och bli dödad och uppstå efter tre dagar” (Mark. 8:31), hade han ju förutsagt.

Och mitt i ditt och mitt mörker – vad det än är, hur det än ser ut – finns också en strimma av ljus. Ett uppståndelsens ljus som du och jag kan få del av. För Jesus gick inte lidandets väg, dog inte på korset för sin egen skull. Och han uppstod inte för sin egen skull. Han gjorde det för dig och mig. För att rädda oss, ge oss en ny chans och kunna våga lita på att där – också när det ser som mörkast ut – finns det ett ljus som bryter igenom. Ett hopp och ett löfte till var och en som vågar ta emot det. Jesu uppståndelsens ljus som kan lysa upp i vårt mörker och bli vår uppståndelse – till en evighet där synden och döden inte mera finns, ingen sorg, ingen klagan och ingen smärta. (jfr Upp 21:4)

Så när du ser stjärnorna på himlen – kom ihåg:
Mitt i mörkret – hur mörkt det än kan te sig – finns det ett ljus, ett uppståndelseljus, för var och en som i tillit vill ta emot det. Ett hoppets ljus – också för dig. Vågar du tro det?

Låt oss då tillsammans fira det
och honom som vann det för oss i
påsk! Glad påsk!

Marcus Stille, Kyrkoherde

Maria

Utges av Svenska kyrkan i Lilla Edet med fyra nr/år och distribueras som ODR Samhällsinformation till alla hushåll i pastoratet.

Svenska kyrkan

Lilla Edets
pastorat

Ansvarig utgivare: Marcus Stille

Redaktionsgrupp: Patrik Björk,
Henrik Mossberg, Lisbeth Olsson och
Rolf Pettersson

Grafisk form: Louise Toshach

Tryck: Åtta45

Foto omslag: Lilla Edets pastorat

Namnet Maria syftar på Jesus mor som fick föda Guds son, Maria från Magdala som var i hans närhet, samt Maria, Jakobs mor, som var det första vittnet om Jesus uppståndelse.

SVENSKA KYRKAN I LILLA EDET består av tre församlingar – Hjärtum, Västerlanda och Fuxerna-Åsbräcka – och är en del av den världsvida Kyrkan. Genom guds-tjänst, diakoni, undervisning och mission vill vi tillsammans ta emot och förmedla Guds kärlek.

Svenska kyrkan i Lilla Edet
Fuxernavägen 8, 463 33 Lilla Edet
0520 – 49 47 00
svenskakyrkan.se/lillaedet

Präster:

Marcus Stille, 0520-49 47 02
Rolf Pettersson, 0520-49 47 06
Johannes Kannas, 0520-49 47 08

Diakoner:

Merja Andersson, 0520-49 47 07
Yvonne Kerygman, 0520-49 47 04
Jane Lindberg, 0520-49 47 05

I DETTA NUMMER

- 2 PRELUDIUM
- 3 MUSIKRUTAN
- 4 REPORTAGET
- 6 GLIMTAR UR FÖRSAMLINGSLIVET
- 8 KALENDARIUM
- 10 MÖTET
- 12 KYRKOGRÅRDAR
- 14 KORSORD
- 15 TÄVLING

Foto: Ikon

Besöksgruppen – ett projekt med stöd från Socialstyrelsen att motverka ofrivillig ensamhet hos äldre.

Har Du hört talas om Besöksgruppen? *Nu söker vi fler som vill vara med!*

Om Du söker vänner och gemenskap kan du få någon att gå tillsammans med. Kanske gå till en aktivitet med någon? Eller bara ta en fika ihop? Besök hemsidan för info om höstens program. Besöksgruppen är ett gäng härliga människor som vill hjälpa dig med att skapa nya kontakter. Låter det intressant?

För info, skanna QR-koden
eller ring Caroline Åberg, tel: 0520-494732
Du kan också läsa mer på
svenskakyrkan.se/lillaedet/besoksgruppen

I varje nummer av Maria kommer vi att presentera en profil inom det kristna musiklivet. Det kan vara en sångare, musiker eller låtskrivare inom t ex lovsång fram till klassisk musik, aktiva både i nutid och dåtid.

Musikrutan : Andrae Crouch

QR-koden leder till sången "Soon and very soon", en av Crouch mest omtyckta sånger, som sjungits, och fortfarande sjungs, världen över.

Musikrutan denna gång handlar om gospelsångaren och kompositören Andrae Crouch (1942-2015). Andrae Crouch sägs vara fadern till den moderna ("contemporary") gospelmusiken, som dominerar idag. Under 1970-talet och framåt förde han samman den traditionella gospelmusiken med populärmusik på ett sätt som inte gjorts tidigare. Sina första inspelningar gjorde han tillsammans med kören "The Disciples". De senare skivorna släpptes under eget namn. Crouch har skrivit flera av de gospelsånger som numera betraktas som gospelklassiker, bl a "Soon and very soon", "The blood will never lose its power", "My tribute (To God be the glory)" och "Take me back". I en artikel i Los Angeles Times berättas att Andrae Crouch hade dyslexi och att han ibland, istället för att skriva ned sina sångtexter direkt, skapade teckningar som föreställde orden i texten. Hans tvillingsyster Sandra Crouch, som arbetade med honom under hela hans karriär, var den som räddade sången "The blood will never lose its power" efter att Andrae,

då i tonåren, kastat den i papperskorgen precis när han skrivit den, då han inte tyckte att den var bra nog.

Crouch samarbetade med de flesta inom den amerikanska musikbranschen och var en stark förebild för många. Han producerade sånger åt bl a Michael Jackson, Madonna, Quincy Jones och Diana Ross. Elvis Presley och Paul Simon är två artister som spelat in Crouchsånger. I Sverige var han flera gånger och spelade bland annat in en skiva tillsammans med kören Solid Gospel. Från 1995 var Crouch även verksam som pastor. Många av hans konserter från de åren och framåt innehöll ofta ganska långa inslag av förkunnelse mellan sångerna. Andrae Crouch avled 2015 efter en långvarig kamp mot cancer, hjärtproblem och diabetes. Trots en sviktande hälsa planerade han en turné under 2014.

Text: Henrik Mossberg

Som en sol stod Kristus opp på den tredje dagen

Rubriken är hämtad från en psalm som kom in i psalmboken först år 1986 (nr 470) men den är mycket äldre än så. Den är skriven av Johannes från Damaskus som levde ca 676-754 och psalmen är därmed en av de äldsta psalmerna vi har i psalmboken. Psalmen berör ett centralt ämne: Jesu uppståndelse från de döda på den tredje dagen. Det är inte bara ett centralt ämne, det är också den händelse som hela den kristna tron vilar på. Har Jesus inte uppstått från de döda är den kristna tron totalt meningslös. Detta hävdar redan Paulus i 1:a Korintierbrevet kap 15.

I våra församlingskyrkor är Jesu uppståndelse från de döda i fokus, framför allt i altaruppsatserna.

VÄSTERLANDA OCH HJÄRTUMS KYRKOR

Altaruppsatserna i Hjärtum och Västerlanda skildrar hela påskdramat, från nattvardens instiftelse på skärtorsdagskvällen till Jesu uppståndelse från de döda på Påskdagen. Längst ner på altaruppsatsen, närmast altarskivan, skildras instiftelsen av nattvarden. Vi ser Jesus omgiven av de tolv, som skulle bli hans apostlar. Bilden ovanför nattvardens instiftelse visar Jesus på korset, som är den dominerande bilden på båda altaruppsatserna. I Västerlanda kyrka ser vi endast Jesus på korset, i Hjärtum ser vi människor som står nedanför det. Två nämns särskilt i evangelierna: hans mor, jungfru Maria och lärjungen Johannes. Anslaget över den korsfästes huvud består av bokstäverna INRI och de anger: "Jesus från Nasaret, judarnas konung" (Joh 19:19-20)

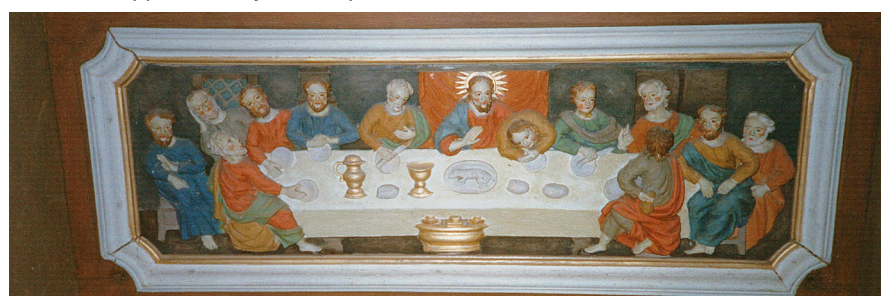
I Hjärtums kyrka ser vi en bild av gravläggningen av Jesu döda kropp, som är placerad ovanför korsfästelsescenen och över den Jesu uppståndelse från de döda. I toppen på båda altaruppsatserna står vi den uppståndne och levande Jesus med segerfanan i handen.

Vi anar det som är bortom det jordiska och tidens gräns: uppståndelsen från de döda som är vårt kristna hopp.

Den uppståndne Jesus med segerfanan i handen, på toppen av altaruppsatsen.

Del av Altaruppsatsen i Hjärtums kyrka.

FUXERNA KYRKA

Det mest iögonfallande, när man kommer in i Fuxerna kyrka, är altaruppsatsen med dess ikoner.

De avbildar olika händelser ur Jesu liv och händelserna under den sista, stora veckan är framträdande.

En av ikonerna beskriver Jesu intåg i Jerusalem. Han rider på en åsna och folket tar emot honom som kung. På sakramentsskåpet, där invigda oblater förvaras, ser vi nattvarens instiftelse.

Det första vi ser av altaruppsatsen, när vi kommer in i kyrkorummet är bilden av den korsfäste. Om vi går lite närmare ser vi att han presenteras på två sätt. Anslaget över hans huvud är detsamma som vi ser i de tidigare nämnda kyrkorna: "Jesus från Nasaret, judarnas konung". Bokstäverna i glorians korsarmar är grekiska och anger att han är "den som är". Det var namnet som uppenbarades för Mose vid den brinnande busken (2 Mos 3:14). Den korsfäste är alltså den Gud som uppenbarade sig för Mose som frälsningens Gud och senare i uppståndelsen från de döda som Livets Herre och dödens besegrare.

Det är tre ikoner som på olika sätt beskriver Jesu uppståndelse från de döda. På en ser vi kvinnorna som möter ängeln vid den tomma graven, på en annan den uppståndnes möte med Maria från Magdala. På den tredje ser vi Kristus som bryter upp dödsrikets portar och drar upp Adam ur dödsriket.

Den uppståndne har vit dräkt och den symboliserar rättfärdigheten och det eviga livet. Den dräkten möter vi vid flera tillfällen i Kyrkans liv, nämligen i dop- och konfirmationsdräkten, brudklänningen och den liturgiska dräkten samt i liksvepningen. Den vita dräkten är Kristi dräkt, rättfärdighetens dräkt. Den är inte vår men vi får den av honom som gåva.

Den pampiga altaruppsatsen i Fuxerna kyrka avbildar olika händelser ur Jesu liv.

ÅSBRÄCKA KYRKA

Altaruppsatsen i Åsbräcka kyrka är nyrenoverad sedan några år. Också här är Jesu korsfästelse central. Under den ser vi Adam och Eva i Edens trädgård med den förbjudna frukten och ormen som lurar i trädet. Budskapet är att Jesus på korset helar den skada som åsamkades i syndafallet, som händelsen, när Adam och Eva åt från det förbjudna trädet, kallas.

Högst upp på altaruppsatsen ser vi Jesus, den uppståndne, med segerfanen.

SAMMA BUDSKAP

Budskapet i de fyra kyrkorna är detsamma. Den korsfäste Jesus från Nasaret är den uppståndne och levande Herren, alltså det som är grundbulten i den kristna tron.

LÄSTIPS:

Anders Sjöberg:

Vem är den mannen?

En guide till evangelierna

Detta är en populärt skriven bok. Författaren är bl a bibellärare.

Bengt Holmberg: Människa och mer Jesus i forskningens ljus

Som framgår av titelns underrubrik, en akademisk bok. Författaren är professor i Nya testamentets exegetik.

HAR DET HÄNT?

Om det är så att Jesu uppståndelse från de döda är grundbulten i den kristna tron på vilken allt annat vilar, måste man fråga sig: har detta hänt? Är det sant att Jesus uppstod från de döda?

För att kunna ta ställning till den frågan, behöver vi nalkas den med ett historiskt förhållningssätt, precis som man gör med andra historiska händelser. När det gäller Jesus och vad som hände med honom är det historiska källaget gott, mycket gott om man jämför med andra historiska personer och tilldragelser. Vittnesbörden i Nya testamentet är 20-30 år från det som de beskriver. Man kan göra en nutida jämförelse: det är många som minns folkomröstningen till EU.

En som studerat och forskat kring Nya testamentet, som vilken historiker som helst, är bibelforskaren, professor Bengt Holmberg. Han menar att Jesu uppståndelse är en historisk händelse och inte bara en metafor. Att Jesus dog, att graven var tom, att flera människor säger sig ha träffat Jesus levande igen – saker som får betraktas som historiskt sannolika - har sin enklaste och bästa förklaring i att uppståndelsen ägt rum. Och han säger vidare:

"Den tomma graven bevisar inte uppståndelsen, däremot skulle en demonstration av graven med Jesu lik kvar i effektivt och för alltid ha motbevisat påståendet om hans uppståndelse. Eftersom inget sådant försök gjordes, måste man dra slutsatsen att Jesu fiender inte heller kunde ta fram det motbeviset. Den tidigt tomma graven kunde inte falsifieras".

EN HÄNDELSE SOM GER HOPP

Vi firar Påsk i vårens tid. Det knoppas i naturen, mycket väcks till liv och ljuset blir allt klarare och starkare. Allt detta gläder oss och den glädjen fördjupas till ett levande hopp, när vi får lyssna till Påskens budskap att Jesus har uppstått från de döda och vunnit det eviga livet. Det livet vill han dela med oss alla.

Text: Rolf Pettersson

Foto: Lilla Edets pastorat

Hantverk och ett kreativt sätt att fördjupa sig i Bibelns budskap i ett.

Skaparglädje och hantverk *med bibliska figurer*

Hösten 2019 var det en kurs i Västerlanda församlingshem då det tillverkades bibliska figurer.

Nu har det varit en andra kurs med deltagare från alla tre församlingar. De bibliska figurerna används för att gestalta någon av söndagens texter, som gudstjänstdeltagarna kan betrakta och meditera kring. De används också i barngrupperna för att för barnen åskådliggöra det bibeltexterna skildrar.

Text: Rolf Pettersson
Foto: Lilla Edets pastorat

Små sandaler, guldbroderade mantlar och mini-väskor, allt sytt för hand av deltagarna på kursen.

Tac O'Gud och dopänglar!

En fredag i månaden samlas många ideella och hackar grönsaker i Fuxerna församlingshem då de förbereder kvällens tacos som sedan ska serveras. De pratar och skrattar och sprider en härlig gemenskap. Äntligen blir kl. 16.30 och dörrarna öppnas och de första pysselsugna barnen kommer tillsammans med sina familjer. Alla är välkomna att dela kreativt skapande kring borden, samtala eller bara vara och mingla runt. Efter en timmes pysslande är det dags att samlas till en enkel gudstjänst med enkla sånger med rörelser, dramatisering av något slag, ljusständning och bön.

Dopet är en fin och viktig händelse så vid varje dop får de som döps en ängel som en tid får hänga i dopträdet i kyrkan. Nu äntligen under den här Tac O'Gud-kvällen den 17 januari fick de barn som döpts i Fuxerna kyrka under året 2024 komma och hämta sina dopänglar. En gåva som vi hoppas ska sprida glädje genom livet som en påminnelse om dopet.

Över 70 personer kom och var med under Tac O'Gud-kvällen!

Barnets dopängel får hänga i dopträdet efter dopet.

Nu kurrar det i magen och det sprids en härlig doft av tacos. Kön för att ta maten är lång men det finns gott om mat till alla. När kvällen är slut kl. 19 dröjer sig några kvar för att fortsätta samtala och dela gemenskapen med varandra för det är trivsamma kvällar. Nu ser vi fram emot nästa Tac O'Gud-kväll om fyra veckor...

Text och foto: Anette Johansson

Renovering av Västerlanda kyrka

Under hösten 2024 renoverades ytterväggarna på Västerlanda kyrka och kyrkan skiner nu vackert, framför allt i solljuset. Nu är det dags för nästa steg: en inre renovering av kyrkan. Västerlanda kyrka kommer därför att vara stängd efter påsk. Gudstjänsterna kommer under renoveringstiden att firas i församlingshemmet på de vanliga tiderna, söndagar kl. 12 och torsdagar kl. 18.

I kommande nummer av Maria kommer mer information att ges.

Läsarbilden

Redaktionen för församlingsbladet tar gärna emot bilder för publicering. Har du en bild från Fuxerna, Åsbräcka Hjärtum eller Västerlanda?

Skicka den till:
lillaedets.pastorat@svenskakyrkan.se
märk *Läsarbild* och skriv ditt namn och var bilden är tagen.

Denna läsarbild är på Brudstenen vid Kroksjön, Västerlanda. Fotograf är Ingemar Carlsson

Här hittar du vad som händer i våra församlingar

På hemsidan www.svenskakyrkan.se/lillaedet, facebook samt i församlingsbladet Lilla Maria, som finns att hämta i alla våra kyrkor och församlingar, får du mer information. För prenumeration via e-post eller beställning av aktuellt nummer, ring 0520-49 47 00 eller maila lillaedets.pastorat@svenskakyrkan.se

Vi reserverar oss för eventuella justeringar.

*Händer
hos oss i
vår!*

Barn & familj

Messy Church – för hela familjen
Torsdag 24 april och 22 maj, kl. 17-19
Hjärtums församlingshem
Fika, sång, pyssel, gudstjänst och lagad mat. Ingen anmälan. Gratis.

Tac ó Gud – för hela familjen
Fredag 25 april, kl 17-19 (drop in 16.30)
Fuxerna församlingshem
Pyssel, sång, enkel gudstjänst och mat för hela familjen. Vi börjar med pyssel och avslutar med tacos. Ingen anmälan. Gratis.

Öppen förskola 0-6 år
Möt andra småbarnsföräldrar, ta en fika och samtala om föräldraskap. Sång, lek och pyssel.
Tisdagar kl. 9-11
Västerlanda församlingshem
Onsdagar kl. 9-11
Hjärtums församlingshem

Hjärtumsfestivalen
Söndag 11 maj kl. 11-14
Hjärtums församlingshem
Inleds med Gospelgudstjänst kl. 10
Hjärtums kyrka

QR-kod till
våra barn-
och ungdoms-
verksamheter!

Måltid & gemenskap

Kyrkans timme på Hägern
Käppslängaregatan 4 A
Torsdag 10 april, 22 maj och 19 juni
kl. 14-15.15
Gemenskap, andakt, kaffe, sång.
Kostnad: 30 kr. Öppet för alla!

Påskfest med mat och musik
Annandag Påsk 21 april, kl. 18
Västerlanda församlingshem
Enkel påskbuffé, påskens psalmer och sånger mm. Ingen kostnad. Alla är välkomna!

Församlingsresa till Bohuskusten
Preliminärt 20 maj, se vår hemsida.

Tro & fördjupning

Det finns hopp-kväll
Tisdag 1 april och 6 maj, kl. 18
Fuxerna församlingshem
En kväll med hoppfulla livsberättelser och musik. Vi bjuder på fika.

Mässa med stillhet och lovsång
Torsdag 10 april och 8 maj, kl. 18
Hjärtums kyrka
Enkel nattvardsgudstjänst med lovsång, meditation och personlig förbön.

Bibelskola
Tisdagar kl. 10.15-12
Fuxerna Prästgården
Torsdagar (efter mässan)
Västerlanda församlingshem
Startar efter mässan som börjar kl 18. Bibelskola tre torsdagar av fyra, se hemsidan.

Bibelsamtal
Torsdagar kl. 18-19.30, jämn vecka
Hjärtums församlingshem
Ämne: "Vi läser Marcusevangeliet tillsammans med pennan i hand"

Sång & musik

"How great is our God"
Musikgudstjänst
Lördag 26 april, kl. 18
Fuxerna kyrka
Med Lilla Edet Gospel och Glory (Strömstad) med musiker under ledning av Henrik Mossberg.

Vi sjunger in våren
Valborgsmässafton 30 april, kl. 17
Hjärtums kyrka
Kyrkokören sjunger in våren utanför Hjärtums kyrka och medverkar med sång under andakten i kyrkan kl. 18.

Musikgudstjänst i Fuxerna kyrka
"Sjung ut din glädje"
Lördag 24 maj, kl. 18
Fuxerna projektkör under ledning av Birgitta Aurell-Keczán.

Pilgrimsvandring

Annandag Påsk 21 april, kl 12.30
Lilla Edet runt cirka 6 km
Vi samlas vid Fuxerna församlingshem kl 12.30.

Vi återkommer till församlingshemmet och kl 14.30 kan man fortsätta vandringen till Fuxerna kyrka via älvpromenaden och delta i Emmaus-mässan där kl 15.00.
Den som inte har möjlighet att vara med på vandringen Lilla Edet runt, kan ansluta vid församlingshemmet kl 14.30 och vara med på vandringen till kyrkan.

Valborgsmässafton 30 april, kl. 17
Vandring i Åsbräcka som avslutas med Valborgsmässosfirandet där. Samling vid Åsbräcka kyrka kl. 17. Avslutas med andakt i kyrkan kl. 19

Tisdag 27 maj, kl. 18
Kroksjön
Samling vid parkeringsplatsen vid Kroksjön för vandring dit. Det är en vandring på grusväg och sträckan är totalt cirka 2 km. Andakt vid Kroksjön. Möjlighet för den som vill att gå också till Brudstenen.

KörProjekt: "Sjung ut din glädje!"
Kom och var med i ett körprojekt, där vi sjunger i stämmor alltifrån Riedel till Bach. Förutom noter får du tillgång till ljudfiler som hjälp att öva in din stämma.

Vi övar vid 5 tillfällen inför musikgudstjänst i Fuxerna kyrka 24/5.
START: torsdag 24 april kl. 18.30 i Fuxerna församlingshem.

Låter detta spännande?
Kontakt:
Körledare Birgitta Aurell-Keczán,
organist i Lilla Edets pastorat
Tel. 0520-494736
birgitta.keczan@svenskakyrkan.se

Varje
vecka

Gudstjänster

SKÄRTORSDAG 17 april

Fuxerna kyrka kl. 18

Skärtorsdagsmessa, Johannes Kannas

Hjärtums kyrka kl. 18

Skärtorsdagsmessa, Carl Sixten Block
violinist Elias Svedlund

Västerlanda kyrka kl. 18

Skärtorsdagsmessa, Rolf Pettersson

LÅNGFREDAG 18 april

Hjärtums kyrka kl. 10

Långfredagsgudstjänst, Rolf Pettersson

Västerlanda kyrka kl. 12

Långfredagsgudstjänst, Rolf Pettersson
Kyrkokören medverkar

Fuxerna kyrka kl. 15

Långfredagsgudstjänst, Rolf Pettersson

PÅSKAFTON 19 april

Fuxerna kyrka kl. 22

Påskvaka, Johannes Kannas

PÅSKDAGEN 20 april

Fuxerna kyrka kl. 10

Högmässa, Johannes Kannas

Hjärtums kyrka kl. 10

Högmässa, Marcus Stille
Kyrkokören medverkar

Västerlanda kyrka kl. 12

Högmässa, Marcus Stille

Fuxerna kyrka kl. 12

Finsk högmässa, Riki Kuivalainen

Djurhults kapell kl. 16

Gudstjänst, Jane Lindberg
Kyrkokören medverkar

ANNANDAG PÅSK 21 april

Fuxerna kyrka kl. 15

Emmausmessa, Rolf Pettersson

VALBORGSMÄSSOAFTON 30 april

Vi välkomnar våren med att fira
vid och i **Hjärtums kyrka kl. 17.**
Kyrkokören sjunger in våren, därefter
andakt, Yvonne Kerygman

Åsbräcka kyrka kl. 19

Andakt, Johannes Kannas

KRISTI HIMMELSFÄRDS DAG 29 maj

Åsbräcka kyrka kl. 08

Gudstjänst, Roland Kristensson

Fuxerna kyrka kl. 10

Högmässa, Marcus Stille

Hjärtums kyrka kl. 10

Högmässa, Lars Edvardsson

Västerlanda kyrka kl. 12

Högmässa, Marcus Stille

GUDSTJÄNSTER I VÅRA KYRKOR

HJÄRTUM

Söndagar, högmässa kl. 10
En torsdag i månaden,
messa kl. 18

VÄSTERLANDA

Söndagar, högmässa kl. 12
Torsdagar, messa kl. 18

FUXERNA

Söndagar, högmässa kl. 10
Tisdagar, messa kl. 9,
i församlingshemmet
Onsdagar, messa kl. 18
En söndag i månaden,
finsk gudstjänst kl. 12

DJURHULT

En söndag i månaden
Gudstjänst/högmässa kl. 16

ÅSBRÄCKA

Vissa helger

PÅSKFEST I VÄSTERLANDA
Annandag påsk 21 april kl. 18
Västerlanda församlingshem

MUSIKGUDSTJÄNST MED
LILLA EDET GOSPEL & GLORY
26 april kl. 18 Fuxerna kyrka

MUSIKGUDSTJÄNST
"SJUNG UT DIN GLÄDJE"
Lördag 24 maj kl. 18, Fuxerna kyrka

PILGRIMSVANDRING KROKSJÖN
Tisdag 27 maj kl. 18

Vi möter

Namn: Bengt-Arne Westerlind

Bor: Villa i Hjärtum

Familj: Änkling sedan 2009,
två vuxna barn.

Intressen: Resa, vandra i skogen
och att cykla.

Mötet med Bengt-Arne Westerlind *– en stor hembygdsvän*

En råkall januaridag har jag stämt möte med Bengt-Arne Westerlind för att få veta lite mer om honom, både som person och om hans stora intresse för sin hembygd. Vi hade en trevlig pratstund och jag fick veta mer om hans liv. Han är visserligen en välkänd person i Lilla Edet, född och uppvuxen på orten.

FRÅN LILLA EDET TILL HJÄRTUM VIA BORÅS OCH SÖDERTÄLJE

Han berättar att när han föddes hade hans föräldrar tre år innan fått en lägenhet i ett nybyggt hyreshus på Majorsgatan som var Lilla Edets första HSB. Skolgångens första läsår ägde rum i Kyrskolan på Ellbovägen, fortsatte sedan med årskurs 2-6 vid Fuxernaskolan och avslutades senare på Lilla Edets samrealskola i 4 år, där han tillhörde den sista årskursen som tog realexamen 1971.

Han utbildade sig sedan till maskiningenjör under 4 år i Trollhättan och under tiden i gymnasiet arbetade han som brevbärare på Posten i Lilla Edet på lördagar och skollov. Efter avslutad utbildning flyttade han sedan till Borås, där han också genomförde sin militärtjänst under ett år. Därefter gick flyttlasset till Södertälje för anställning hos SAAB-SCANIA. Efter ett år blev det sedan en flytt till Trollhättan och anställning hos Volvo Flygmotor.

Efter att ha bott några år i Trollhättan lockade en flytt tillbaka till Lilla Edet och då köptes ett äldre hus på Ström. Men detta hus kom att lösas in i samband med byggandet av nya bron, då blev det istället ett husbygge i Hjärtum där han fortfarande bor kvar. I 20 år hade han därefter anställning på Vattenfall, där flera olika stationer ingick i hans arbetsområde, även den i Lilla Edet. De sista åren av sitt yrkesverksamma liv arbetade han på ett elnätsföretag och fick då pendla till Kungsbacka.

FÖRENINGSMÄNNISKA

Bengt-Arne har alltid varit en engagerad föreningsmänniska. I sin ungdom var han aktiv i såväl Lilla Edets roddklubb som i scouterna. Under femton år var han politiskt aktiv i dåvarande folkpartiet och hade flera politiska uppdrag i kommunen. Rolf Nyqvist, en känd Lilla Edetprofil, fick med honom som sin efterträdare i rollen som gruppleddare i Lilla Edet. Han engagerade sig i Lions Club som förutom loppis också arrangerade festivaler och Luciatåg. Han har fortsatt med arbetet i Lions och är nu inne på sitt tjugonde år som kassör.

Sedan några år tillbaka är Bengt-Arne ordförande i Lilla Edets hembygdsförening som har både en hemsida och en Facebookgrupp. Föreningen bildades -77 och bedriver verksamhet på tre olika platser i kommunen. Tösslandagården har anor från 1500-talet och där firas varje år nationaldag, midsommarfest, hantverksmarknad samt ekumenisk gudstjänst. Fridhemsstugan är en av de äldsta byggnaderna i kommunen och var från början en arbetarbostad och en av de få som stod kvar efter den stora branden 1888, då stora delar av centrum ödelades. Numera fungerar Fridhemsstugan som ett museum. Ljungkullen som ligger mitt i byn utgör navet i föreningens verksamhet. Där har man jul-, påsk- och höstmarknader. Under vinterhalvåret förekommer också olika cirkelverksamheter. Med jämna mellanrum har man också Historiskt café på Ljungkullen, då man ger återblickar och fakta kring historiska händelser i bygden.

EDETGRUPPEN FÖRVALTAR ETT KULTURARV

Bengt-Arne fortsätter att berätta om en informell grupp som bildades 2011, Edetgruppen. Syftet med denna är att försöka dokumentera en del av alla de gamla foton och filmer som finns om Lilla Edet.

Edetgruppen förvaltar ett stort kulturarv och Bengt-Arne har varit drivande i detta arbete. Bland annat har man tillgång till den skatt på närmare 50 tusen negativ som fotograf Fred Cadbro lämnat till kommunen. Hans föregångare som fotograf hette Dagmar Nyström Grönvall Hon började att fotografera i slutet av 1920-talet i Lilla Edet och hade en ateljé på Storgatan. 1952 lämnade hon över till Fred Cadbro och Fred överlät Dagmars glasplåtar till kommunen.

Redan år 1930 började man filma 16 mm-filmer om Lilla Edet. Senare fann Agnar Martinsson dessa i kommunens arkiv och plockade fram dem och fick kommunen att satsa på utrustning för att kunna visa filmerna. Han fick även kommunen att köpa en 16 mm kamera och då fortsatte han att filma händelser i kommunen. Även hans söner blev engagerade i detta arbete. Senare kom detta unika filmmaterial att översändas till Grängesberg för digitalisering och arkivering. Filmerna återsändes sedan till kommunen på ett antal CD-skivor. Utifrån detta material har Edetgruppen jobbat vidare med filmerna och producerade tillsammans med ett produktionsbolag två DVD:er - 50 & 60 talets Lilla Edets och 60 & 70 talets Lilla Edet.

Både Edetgruppen och Historiska gruppen ingår numera i Hembygdsföreningen.

FACEBOOK-GRUPP MED 2800 MEDLEMMAR

Lilla Edet bilder är en mycket uppskattad Facebook grupp med 2 800 medlemmar, där Bengt-Arne är administratör. Medlemmarna i gruppen är välkomna att lägga in egna bidrag och många känner igen sig och ger kommentarer. Till glädje för alla vykortsälskare och nostalgijägare lägger Bengt-Arne varje fredag ut ett vykort från Cadbros fotosamling. Den består av 280 vykort och är en skattkista från livet i svunna tider.

Till sist ställer jag en avslutande fråga till Bengt-Arne:
Du är född i Lilla Edet och har bott här stora delar av ditt liv. Vilka fördelar ser du med att bo i vår kommun?

– Först och främst är Lilla Edet en mycket vacker bygd och den största fördelen med kommunen är nog läget. Själv har jag pendlat till olika arbetsplatser under årens lopp och flera större orter ligger inom pendlingsavstånd. Det är också nära till havet och redan som barn for vi ut till varvet på Lyckorna om somrarna för att bada. På den tiden gick det också en avgiftsfri badbuss till Lyckorna till glädje för många.

Text: Margrethe Kristensson

Foto: Henrik Mossberg

Fler bilder från mötet med Bengt-Arne hittar du på hemsidan!

Bilderna har digitaliserats av Edetgruppen och en hel del bilderna kan man se på hemsidorna:

www.lillaedetbilder.se
www.lillaedetbilder2.se

Foto: Lilla Edets pastorat

GRAVRÄTTS- INNEHAVARE SÖKES

Lilla Edets pastorat söker gravrättsinnehavare till gravplatser på Västerlanda, Åsbräcka, Fuxerna, Högstorp och Hjärtums kyrkogårdar.

Huvudmannen för begravningsverksamheten är skyldig att föra gravregister där det anges personuppgifter på dem som gravplatsen upplåtits till eller övergått till. De gravar som berörs av delgivningen är försedda med skyltar med uppmaning att kontakta kyrkogårdsförvaltningen. Förteckning över skyltade gravplatser finns på kyrkogårdarnas anslags-
tavlor och på www.svenskakyrkan.se/lillaedet.

För mer information kontakta

Lilla Edets pastorat, Fuxernavägen 8,
463 33 Lilla Edet
tel 0520-49 47 00 kl. 9-12.

Kontakta oss senast 30 juni 2025. Får inte huvudmannen kontakt med anhöriga finns det risk för att gravplatsen kommer att betraktas som återlämnad till huvudmannen. Detta kan medföra att gravanordningen tas bort.

Fuxerna kyrkogård

Kyrkogårdarna i pastorat är vackra och värdiga platser som ger tillfälle till ro och eftertanke. Ett vilorum för de bortgångna och en tillgång för besökande.

Det är oklart hur länge Fuxerna kyrkogård har funnits, men troligen lika länge som det funnits en kyrka på denna plats - kanske tidigare. Den äldsta delen av kyrkogården är den som är söder om kyrkan. Området norr om kyrkan tillhörde inte då kyrkans mark, förutom allra närmast kyrkan. Under 1800-talet inköptes därför denna mark.

”I början fanns inte heller något stängsel eller någon mur som begränsade kyrkogården, utan ständigt förekom klagomål över betande kreatur inne på kyrkogården, bökande svin, och personer som togo grästorvor med mera.

Inte minst klagade prästen och kyrkvaktmästaren på intrånget. De hade monopol på grässkördarna på kyrkogården. Så småningom inhägnades området och ett par portar anbringades.” (Fuxerna sockenhistorik, Arne Nilsson, s. 88.)

Under 1800-talet växte befolkningen och frågan kom på tal om utbyggnad av kyrkogården. Enda alternativet var en utbyggnad åt väster, men då marken bestod av konserverande lera lade man ner det. Lösningen blev att man anlade en ny kyrkogård på Högstorp 1880-1881. Men 1913 kom frågan om utvidgning av kyrkogården upp igen och nu beslöt man att förvärva området väster om kyrkan. Mot Kyrkvägen uppsattes en stenmur. 1917 invigdes den nya kyrkogården av prost Cullberg från Ale-Skövde. (Fuxerna sockenhistorik, Arne Nilsson, s. 89-91.)

Dödad med kollektthåv

Den lilla grävlingen hade länge varit till besvär på kyrkogården, men efter att ha drämts till av en portfölj full med koralböcker och sedan med en kollektthåv som tillhygge fick den somna in, men inte till vila.

När Simon Jonson gick i folkskolan på 40-talet, hände följande minnesvärda episod som han här återger:

Carl-Hugo Sandberg var under en dryg tioårsperiod, i slutet av 40-talet och början av 50-talet, verksam i Lilla Edet som lärare i folkskolan, men också som kantor i Fuxerna församlingskyrka.

I kyrkan hade man fått besvär med en grävling som bökade omkring på kyrkogården. Man hade anlitat jägare, som med både fällor och vapen försökt att ta kål på grävlingen, men inte lyckats.

Efter undervisningen i skolan vandrade Carl-Hugo med jämna mellanrum till kyrkan för att förbereda orgelspelandet inför nästa högmässa. Vid ett tillfälle då han

var klar och skulle gå hem efter det han spelat på den stora kyrkorgeln, mötte han plötsligt den omtalade grävlingen alldeles utanför sakristian.

Nu var goda råd dyra. "Vad skall jag göra", tänkte han. I handen bar han sin portfölj, fylld med tunga koraller med mera. Sagt och gjort, snabbt som ögat dängde Carl-Hugo portföljen i huvudet på grävlingen, som tuppade av direkt. Carl-Hugo konstaterade dock att grävlingen fortfarande var vid liv och nu gällde det att snabbt döda den.

I sakristian förvarades kollektthåvarna och med hjälp av en sådan lyckades det att ta livet av den stackars grävlingen.

Efter allt detta såg skolan till att grävlingen blev uppstoppad, och den användes sedan under många år i undervisningen vid Fuxernaskolan i Lilla Edet. Sedan gick det många år och grävlingen försvann i glömska. Tills en dag då Simon Jonsson skulle på 60års-återträff med sin gamla skolklass, 2015, då den åter fick se dagens ljus och blev något av en kändis och fick medverka med sin berättelse och bild i Radio Väst, Ttela och GP.

GRAVSKÖTSEL

Om man inte vill eller har möjlighet att sköta gravplatsen, kan man teckna ett skötselavtal.

Planteringslåda 830 kr
Två planteringslådor på samma grav 1195 kr
I priset ingår vår- och sommarplantering, gränis vid allhelgona, vattning och övrig skötsel.

Skötsel av ramgrav med grus 450 kr
Skötsel av dubbel ramgrav med grus 635 kr
Vinterkrans 230 kr
Ovanstående avtal sluts för ett år löpande, eller tre år.
Efterfrågas övriga arbeten debiteras en kostnad om 175 kr per påbörjad halvtimme.
För hantering av gravstenar hänvisas till företag som arbetar med detta.

Askgravplats 10250 kr
I priset ingår gravskötsel i 25 år, askhölje och namnplatta.
Vid ny nedsättning i samma grav tillkommer askhölje 460 kr, namnplatta 2140 kr och 290 kr/år för att garantera gravskötsel i 25 år efter sista nedsättning.

Minneslund är avgiftsfritt och finns på Högstorp och i Hjärtum.

Foto: Pasi Hakopuro

Den omtalade grävlingen fick medverka med både sin berättelse och bild i lokalpressen.

Tävla i citatjakten!

Leta upp varifrån följande citat är hämtat och skriv upp artikelrubrik eller sida. Maila ditt svar till redaktionen. Ange Mariabladet i ämnesraden.

Du är med och tävlar om en ängel, en frälsarkrans eller boken "Den som hittar sin plats tar ingen annans" av Tomas Sjödin. Ange ditt första-, andra- och tredjehands val.

Maila ditt svar senast 8 maj till:
lillaedets.pastorat@svenskakyrkan.se

VINNARE CITATJAKTEN

Följande vinnare i Citatjakten nr. 4/24:
Monica Halldin, Birgitta Löfberg, Anna Kristina Nilsson,
Ulla Koch, Yvonne Abrahamsson och Lena Niemi

Ett stort grattis till er och tack till dig som deltagit.

*""Den uppståndne
har vit dräkt och
den symboliserar
rättfärdigheten och
det eviga livet""*

*Som en sol stod Kristus opp på den tredje dagen.
Nu är själens vårtid här bojan sönderslagen.*

Sv ps 470:2

Anmälan om inträde i Svenska kyrkan

**Svenska
kyrkan**

Lilla Edets
pastorat

Namn

Personnummer

Gatuadress

Namn-teckning

Postadress

Ort och datum

Telefon

Ett barn som inte tillhör Svenska kyrkan, men har vårdnadshavare som tillhör kyrkan, kan finnas antecknat i avvaktan på dop eller meddelande i kyrkobokföringen. Anteckningen tas bort ur kyrkobokföringssystemet när barnet blir fyra månader eller vårdnadshavaren begär att anteckningen tas bort. Likaså kan det finnas anteckning för vårdnadshavare som inte tillhör kyrkan, men har barn under 18 år som tillhör kyrkan. Anteckningen tas bort ur kyrkobokföringssystemet när barnet blir 18 år eller vårdnadshavaren begär att anteckningen tas bort.

Var vänlig markera de svar som är aktuella

- ☐ Jag är döpt i Svenska kyrkans ordning, årmånad.....dag.....
- ☐ Jag är döpt i en annan evangelisk-luthersk kyrkas ordning, årmånad.....dag.....
- ☐ Jag är döpt i en annan kristen kyrkas ordning, årmånad.....dag.....
och önskar undervisning i Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära som förberedelse för dop.
- ☐ Jag är inte döpt, men önskar undervisning i Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära som förberedelse för dop.
- ☐ Jag är konfirmerad i Svenska kyrkans ordning, årmånad.....dag.....
- ☐ Jag är konfirmerad i annan kristen kyrkas ordning, årmånad.....dag.....

Fyll i talongen och ta ett kort på den. Maila anmälan till: lillaedets.pastorat@svenskakyrkan.se

Det är oklart hur länge Fuxerna kyrkogård har funnits, men troligen lika länge som det funnits en kyrka på denna plats – kanske tidigare

Läs mer om Fuxerna kyrkogård på sid. 12

”Jesus från Nasaret, judarnas konung”. Bokstäverna i glorians korsarmar är grekiska och anger att han är ”den som är”. Det var namnet som uppenbarades för Mose vid den brinnande busken (2 Mos 3:14).

Läs mer om Påskens budskap i våra kyrkor i Reportaget på sid. 4–5

Till glädje för alla vykortsälskare och nostalgi-jägare lägger Bengt-Arne varje fredag ut ett vykort från Cadbros fotosamling. Den består av 280 vykort och är en skattkista från livet i svunna tider.

Läs mer om Bengt-Arne Westerlind i Mötet på sid. 10–11

Svenska kyrkan

Lilla Edets
pastorat

ODR SAMHÄLLSINFORMATION - DELAS UT
TILL ALLA HUSHÅLL I PASTORATET